

#maradjotthon – Egy év tapasztalatai (EP20)

Dóra Szentiványi^{1,2,3}, Lili Olga Horváth^{1,2}, Anne Kjeldsen⁴, Kirsten L. Buist⁵, Bernadett Frida Farkas⁶, Gyöngyvér Ferenczi-Dallos², Péter Garas⁶, Dóra Győri^{1,2}, Ágnes Győrfi⁷, Dóra Győrfi⁸, Ulrike Ravens-Sieberer⁹, Judit Balázs^{2,4}

Bevezetés: Elsőként indított az ELTE Gyermekkori Pszichés Zavarok kutatócsoport prevencióhoz kapcsolt kutatást a fiatalok és szüleik életminőségének a felmérésére a COVID-19 járvány időszakában. Kutatásunkhoz nemzetközi szakértői gárda, holland, norvég, német és indonéz kollégák is csatlakoztak. A pandémia kitörése óta korlátozásokkal kell szembenézniük a családoknak. Az élet számos területén változtak és folyamatosan változnak a mindennapi rutinok, az oktatás és sok esetben a pszichés megsegítés is átkerült az online térbe. Az életminőség multidimenziális konstruktuma információt szolgáltat arról, hogy szubjektíven az egyének hogyan ítélik meg az általános, fizikai és pszichés jóllétüket és funkcionálisukat.

Célkitűzés: Kutatócsoportunk célkitűzései között szerepelt a fiatalok és szüleik mentális egészségének és az életminőségének felmérése a járvány különböző szakaszaiban, illetve a lezárultával, továbbá prevenció keretein belül a résztvevők érdeklődési köréhez igazított mentális egészségfejlesztő intervenció biztosítása.

Módszerek: Kutatásunkba hólabda módszerrel 11-18 éves fiatalokat és szüleiket vontunk be. Online kérdőívcsomagot dolgoztunk ki, melynek részei: demográfiai adatokra vonatkozó kérdések, a Képességek és Nehézségek kérdőív, a Matthejat és Remschidt által kidolgozott Életminőség kérdőív és az aktuális helyzetet követő kérdések. Az IBM SPSS Statistics 26. programmal végeztük az elemzéseket.

Eredmények: A kizárási kritériumok miatt összesen 428 fiatal (70,3% lány és 29,7% fiú) adataival dolgoztunk. A járvány alatt szignifikánsan alacsonyabb életminőségről számoltak be a serdülők ($F(1,557) = 29,11$; $p < 0,001$; $R^2 = 0,048$). Az életminőség megítéléseket esetén nem találtunk szignifikáns különbséget aszerint, hogy megjelentek-e hiperaktivitás ($\beta = 0,105$; $p = 0,295$) tünetek, vagy van-e testvérük ($F(2, 356) = 0,785$; $p = 0,457$; $\eta^2 = 0,004$).

Diszkusszió: A szakirodalmat áttekintve azt találjuk, hogy a nem, az életkor, illetve az egyéb pszichés zavarok tünetei befolyásolják az életminőség megítélését, ezzel szemben első eredményeink szerint jelen krízishelyzetben a felsorolt változók nem befolyásálták a megítélést. Az első eredményeink alapján is látható, hogy elengedhetetlen helyzetspecifikus intervenciók kidolgozása a középiskolás korosztály számára.

Kitekintés: A minta utánkövetése és az adatok feldolgozása folyamatos. Eredményeink alapján egy széleskörű prevenció program kidolgozása is folyamatban van, melynek kulturális adaptálását a nemzetközi team bevonásával fejezzük be.

A kutatás külső támogatás nélkül zajlott

1 Doctoral School of Psychology, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary

2 Institute of Psychology, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary

3 Pedagogical Services, Budapest, Hungary

4 Bjørknes University College, Oslo, Norway

5 Utrecht University, Utrecht, The Netherlands

6 Semmelweis University, Mental Health Sciences School of Ph.D., Budapest, Hungary

7 Freelancer

8 Institute Seni Indonesia Surakarta

9 University Medical Center Hamburg-Eppendorf, Hamburg, Germany